

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра практичної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“_____” _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг креативності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.030103 «Практична психологія»,
6.030102 «Психологія»

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини
(назва інституту, факультету, відділення)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02130554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>3249</u>	<u>ABF</u>
_____ (підпис)	_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)
«_____» _____ 20 <u>16</u> р.	

2016 – 2017 навчальний рік

Робоча програма «Тренінг креативності » для студентів за напрямом підготовки «Практична психологія», «Психологія».

Розробник: Нагула Олена Леонідівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри практичної психології

 (О.М. Лозова)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини _____ Н.А.Клішевич

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для професійної діяльності практичного психолога однією з актуальних навичок є розвинена креативність, як здібність бачити та знаходити інновації або новації в тих чи інших життєвих ситуаціях. В процесі підготовки зазначеного фахівця необхідно сформулювати поняття креативності, надати первинні навички щодо здібності працювати в ситуації невизначеності. Навчальна дисципліна «Тренінг креативності» є складовою частиною програми підготовки фахівців – практичних психологів в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Мета курсу полягає у сприянні систематизації уявлень студентів про зміст та специфічні характеристики креативності як вміння жити в сучасному світі інновацій та ситуації невизначеності.

Завдання курсу:

- Розкрити зміст поняття «креативність» та «творчість»;
- Опрацювати методи діагностики креативності;
- Розвивати креативність студентів за допомогою інтерактивних методів;
- Напрацювати шляхи розвитку власної креативності студентів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні *знати*:

- теоретичні основи креативності як творчої здібності особистості;
- відмінності між креативністю і творчістю;
- параметри креативності (гнучкість, оригінальність, деталізація, продуктивність);
- базові засади тренінгу креативності (мета, завдання, етапи, зміст, особливості проведення);

уміти:

- визначати рівень розвитку власної креативності;
- підбирати та проводити тренінгові вправи на розвиток креативності;
- розробляти шляхи розвитку креативності для будь-якої особистості.

Аудиторне вивчення курсу доповнюється самостійною роботою студентів з метою додаткового ознайомлення з теоретичними основами проблеми креативності.

Кількість годин, відведених за навчальним планом на вивчення дисципліни становить 72 год., із них: практичні заняття – 24 год., семінарські заняття – 4 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 34 год.,

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Тренінг креативності» завершується складанням заліку.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0301 «Соціально-політичні науки»	Додаткова	
	Напрями підготовки		
Модулів – 1	Напрямок підготовки 6.030103 «Практична психологія» 6.030102 «Психологія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		3-й	-
		Семестр	
		5 – 6-й	-
Загальна кількість годин – 72		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний рівень: <u>Перший (бакалаврський)</u>	-	-
		Практичні, семінарські	
		28 год.	-
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		34 год.	-
		Модульний контроль	
		4 год	
		Вид контролю:	
		залік	-

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторні:	практичних	семінарських		Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль І. Креативність та можливості її розвитку									
1.	Креативність: визначення, параметри та складові	32	12	10	2		2	18	2
2.	Вправи на розвиток креативності	40	20	18	2		2	18	2
Всього за навчальним планом:		72	32	24	4		4	36	4

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. Креативність та можливості її розвитку

Семінарське заняття 1 – 2. Базові засади тренінгу креативності (4 год.).

Мета і завдання тренінгу креативності. Креативність: визначення, параметри та складові. Виконання структурних вправ, спрямованих на усвідомлення мети та завдань тренінгу креативності; рефлексію власного досвіду кожного учасника тренінгу. Включено інтерактивні методи роботи спрямовані на розвиток особливостей креативності (гнучкості, деталізації, оригінальності, продуктивності).

Модульний контроль № 1.

Практичне заняття 1 – 12. Розвиток навичок креативності (24 год.).

Входять вправи на розвиток креативності. Вправи на формування навичок проведення тренінгових вправ спрямованих на розвиток креативності. Напрацювання індивідуальних алгоритмів розвитку креативності.

Модульний контроль № 2.

Рекомендована література: див. у загальному списку

IV. НАВЧАЛЬНО МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТРЕНІНГ КРЕАТИВНОСТІ» (бакалаври)

Разом: (72) год.: практичні заняття – 24 год., семінарські заняття – 4 год., індивідуальна робота – 4 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 34 год., підсумковий контроль – ПМК.

Модуль	I	
Назва модуля	Креативність та можливості її розвитку	
Кількість балів за модуль:	214 балів	
Семінарські	22 бали	
Теми семінарських занять	№ 1-2 Базові засади тренінгу креативності	
Практичні	132 бали	
Теми практичних занять	№ 1 – 12 Розвиток навичок креативності	
Поточний контроль	Модульний контроль № 1 (25 балів)	Модульний контроль № 2 (25 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	ПМК	

Коефіцієнт перерахунку – 2,14

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Креативність та можливості її розвитку

Самостійна робота № 1.

1. Скласти словник основних понять теми (тренінг, креативність, творчість, уміння, навички, здібності, метод, прийом, засіб тощо).
2. Підібрати діагностичний інструментарій для визначення особливостей креативності.
3. Створити креативну презентацію «Мое власне ім'я».

Самостійна робота № 2.

1. Підібрати інтерактивні методи для реалізації мети тренінгу креативності.
2. Розробити тренінгову вправу за такою структурою:
 - назва;
 - мета;
 - час для виконання;
 - необхідне забезпечення;
 - інструкція;
 - хід проведення;
 - питання для обговорення;
 - висновки та рекомендації.
3. Написати статтю у рубрику «Самий креативний Проект року».

Рекомендована література: див. у загальному списку

VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: міні-лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), дискусія, метод «мозковий штурм».
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: інтерактивні вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача – самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Опорні презентації міні-лекцій;
2. Збірки вправ та програм тренінгів креативності;
3. Робоча навчальна програма;
4. Контрольні практичні вправи тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Тренінг креативності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) та підсумкового контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
2	Відвідування практичних і семінарських занять	14 x 1=14
3.	Практичні і семінарські заняття	14 x 10=140
6.	Модульна контрольна робота	2x25=50
7.	Самостійна робота	2x5=10
8.		
Загальна сума балів за роботу в семестрі		214
	Коефіцієнт 2,14	Всього: 214: 2,14=100
Підсумковий рейтинговий бал (залік)		100

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврантів застосовуються такі методи

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Залік
1 – 34	«незадовільно» (з обов’язковим повторним вивченням курсу)	F	не зараховано
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX	
60 – 68	«достатньо»	E	зараховано
69-74	«задовільно»	D	
75 – 81	«добре»	C	
82-89	«дуже добре»	B	
90 – 100	«відмінно»	A	

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гиппиус С. Тренинг развития креативности. Гимнастика чувств. – СПб.: Речь, 2001. – 346 с.
2. Кипнис М. Тренинг креативности. - М., 2005. — 128 с.
3. Практикум по социально-психологическому тренингу. / Под ред. Б.Д.Парыгина. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2000. – 352 с.
1. Шепелева Л. Н. Программы социально-психологических тренингов. — СПб.: Питер. 2008. —160 с.
2. Туник Е.Е. Тест Е. Торренса. Диагностика креативности. Методическое руководство. СПб., 2004.
3. Хрящева Н.Ю., Макшанов С.И. Тренинг креативности. СПб., 1999.

Додаткова:

1. Богоявленская Д.Б. Интеллектуальная активность как проблема творчества. Ростов н/Д, 1983.
2. Бруно М.Е. Терапия творческим самовыживанием. М., 1999.
3. Вачков И.В. Метафорический тренинг. М., 2005.
4. Гатанов Ю.Б. Курс развития творческого мышления. Вып. № 1-4. СПб. 2002.
5. Грановская Р.М. Творчество и конфликт в зеркале психологии. СПб. 2006.
6. Грегг М. Тайный мир рисунка. СПб., 2003.
7. Грецов А.Т. Лучшие упражнения для развития креативности. СПб., 2006.
8. Грецов А.Г. Тренинг креативности для старшеклассников и студентов. — СПб.: Питер, 2007 – 208 с.: ил.
9. Доснон О. Развитие креативности: креативность и обучение// Когнитивное обучение: современное состояние и перспективы. М., 1997.
10. Дубровская Н.В. Приглашение к творчеству. СПб., 2002.
11. Ермолаева-Томина Л.Б. Психология художественного творчества. М., 2005.
12. Зинкевич-Евстигнеева Т.Д., Грабенко Т.М. Практикум по креативной терапии. СПб., 2003.
13. Кинг Л. Тесты на креативность. СПб., 2005.
14. Клег Б., Бич П. Интенсивный курс по развитию творческого мышления. М., 2004.
15. Козлов Н.И. Лучшие психологические игры и упражнения. Екатеринбург, 1997.
16. Морозов А.В., Чернилевский Д.В. Креативная педагогика и психология. М., 2004.
17. Николаенко Н.Н. Психология творчества. СПб., 2005.
18. Туник Е.Е. Тест Е. Торренса. Диагностика креативности. Методическое руководство. СПб., 2004.